

Kooperativa företag som en
del av näringslivet och
företagandet

Definitioner

Andelslag: juridiskt begrepp i
Lag om andelslag

Kooperativa företag:
andelslag +
ömsesidiga företag +
andelslagsägda bolag

Kooperation: Ekonomiskt system

Kooperationen globalt

1 miljard medlemmar och
990 miljoner försäkringsstagare

International Cooperative Alliance *ICA* och dess regionala organisation *Cooperatives Europe* representerar andelslag runt i världen och i Europa.

Andelslagen erbjuder arbetsplatser för
280 miljoner människor
vilket motsvara var 10:e person

300 största andelslagen har en totalomsättning på
2,23 biljoner USD

I Europa finns
250 000 andelslag som har
163 miljoner medlemmar och
5,4 miljoner arbetsplatser

Kooperationen i siffror i Finland

7,8 miljoner medlemmar & aktieägare
= 90 % av vuxna finländare involverade

100 000 arbetstillfällen
= 5,5 % av den privata sektorn

42 miljarder euro
i omsättning 2022

700 miljoner euro
i inkomstskatter 2022
= 9 % företagsskatter

3 400 företag
= 1 % av alla företag

2 miljarder euro
i investeringar 2022

Finländska kooperativa företag

	Antalet företag	Medlems- antal	Personal	Omsättning milj. €	Marknads andel %
KONSUMENTKOOOPERATION					
OP-gruppen	102	2 094 00	13 806	4775 ¹⁾	38%*
POP-bankgruppen	18	88 400*	853*	224,5 ¹⁾	2,1%*
LokalTapiola-gruppen	20	1 792 000	3 682*	1408 ¹⁾	26,4%*
Övriga ömsesidiga grupper	4	846 905*	1 546*	865*	..
Investeringsandelslag	5	249 043*	6 044*	934*	-
S-gruppen	19	2 577 010	41 413	14 208 ²⁾	48,3%
PRODUCENTKOOOPERATION					
MetsäGroup	1	90 000	9 500	6 110	34%*
Matföretagen Atria och HK	2	(3 926)*	9 109*	3 548*	80-90%*
Valio och andelsmejerier	17	4 378*	4 825*	3 624*	94%*
Faba djurförädling alg	1	6 045*	280	44,1*	-

1260 vattenandelslag

32 värmeandelslag

19 elandelslag

50-100 nya andelslag
årligen

*= 31.12.2022, övriga uppgifter 31.12.2023

Kooperativa företag i vardag

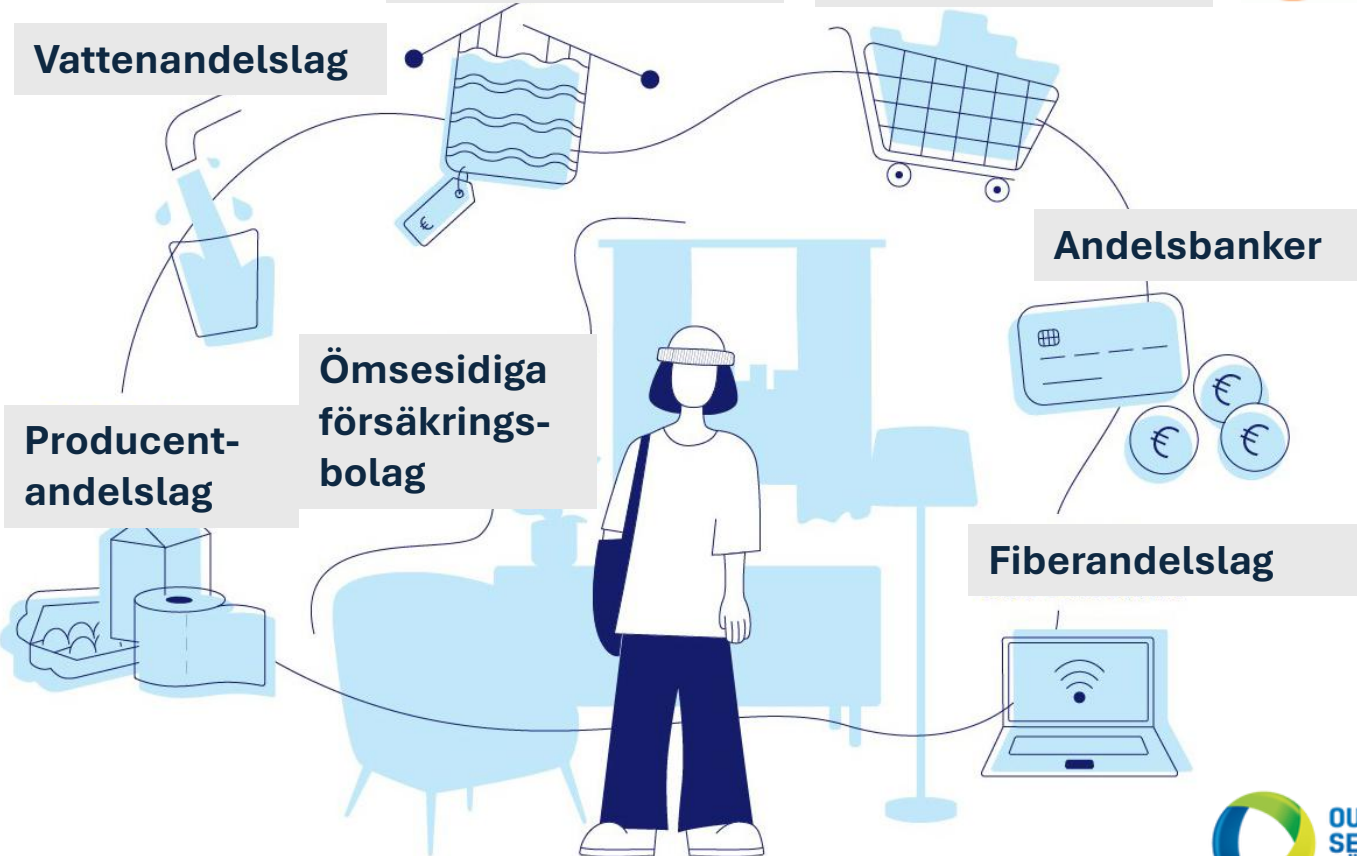

Arbetsrandelslag

Handelslag

Vattenandelslag

Andelsbanker

Producentandelslag

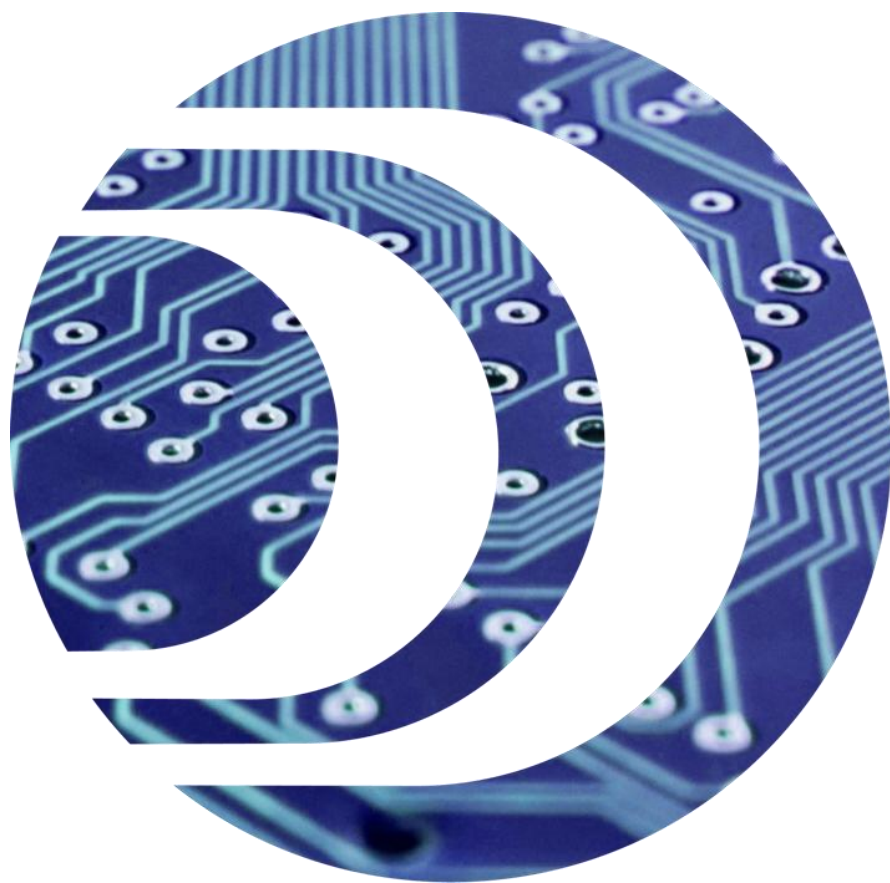
Ömsesidiga försäkringsbolag

Fiberandelslag

HKSCAN

Kooperation – omtyckt ekonomiskt system

Stor majoritet finländare ser positivt på Kooperation

BNP-effect i nationalekonomi
6-8 %

Stor inverkan i:

Investeringar

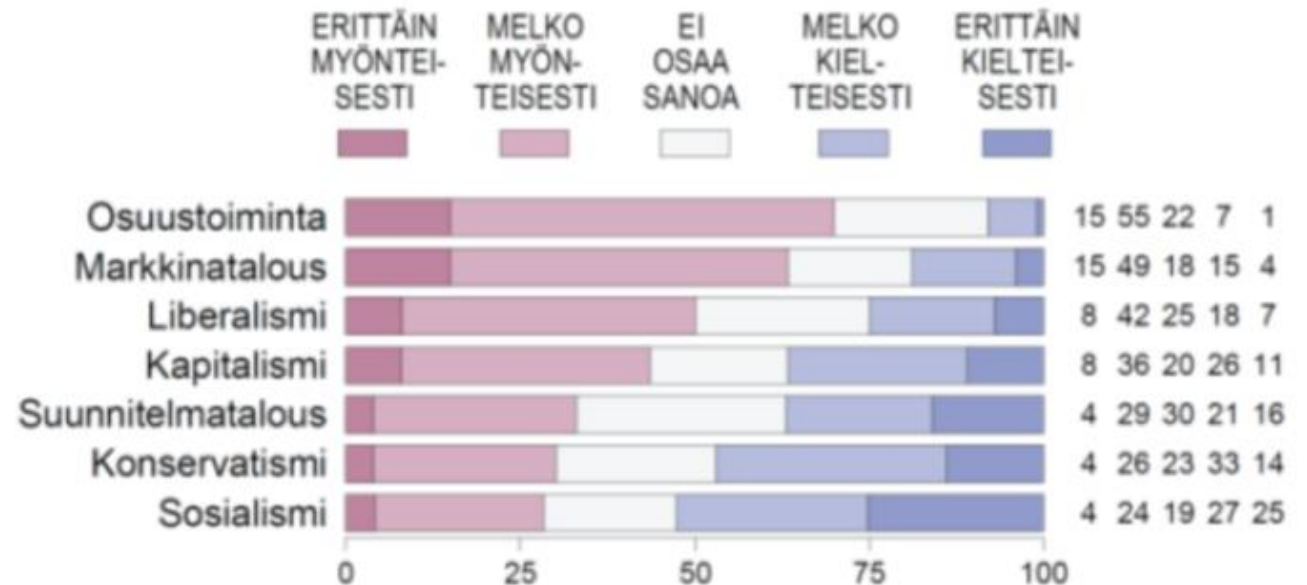
Skattebelopp

Sysselsättning

Serviceutbud

EVA's utredning om finländarnas inställning till ekonomiska system (hösten 2019)

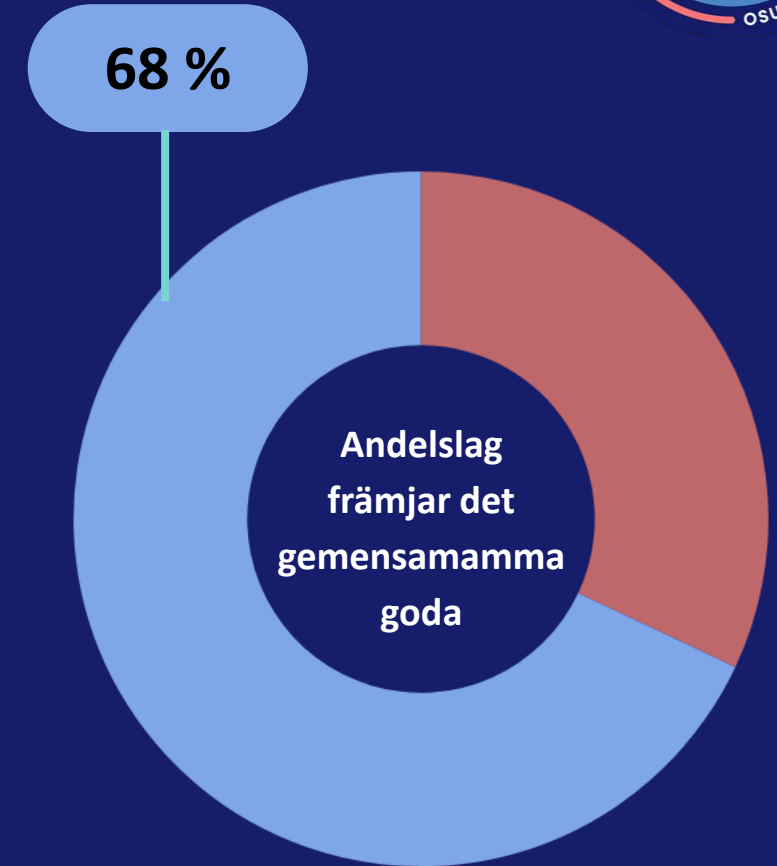
Miten suhtautuu nykyisiin erilaisiin taloudellisiin järjestelmiin ja ideologioihin (%)

Andelslag populära bland finländarna

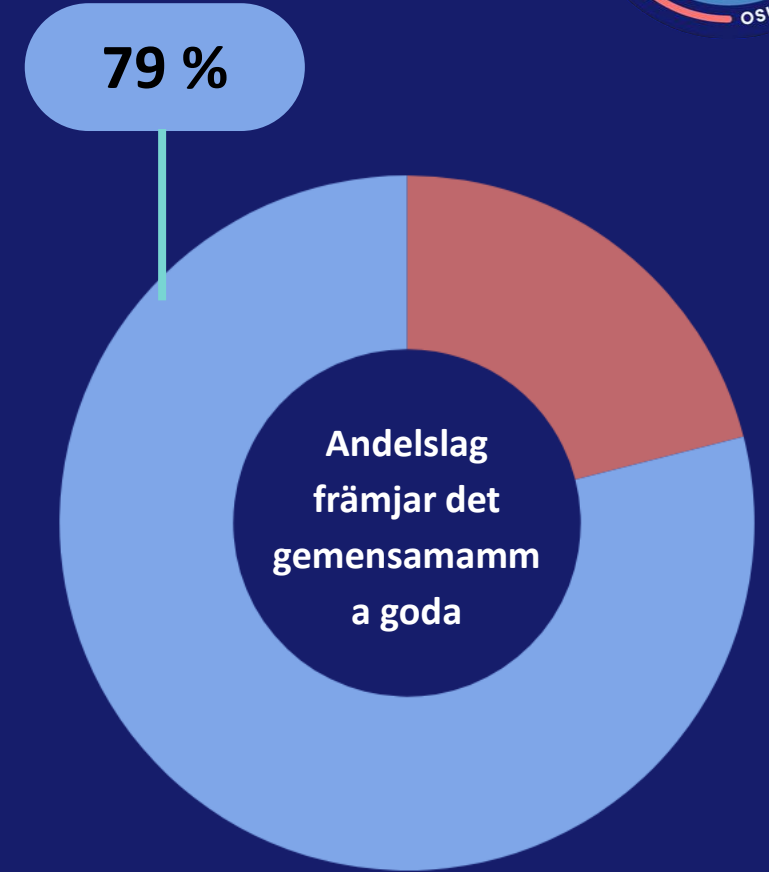
68 % av finländarna tror att andelslag verkar för sin egen regions bästa.

67 % anser att andelslagens verksamhet har positiva effekter även för hela samhället.

Andelsföretag investerar i Finland

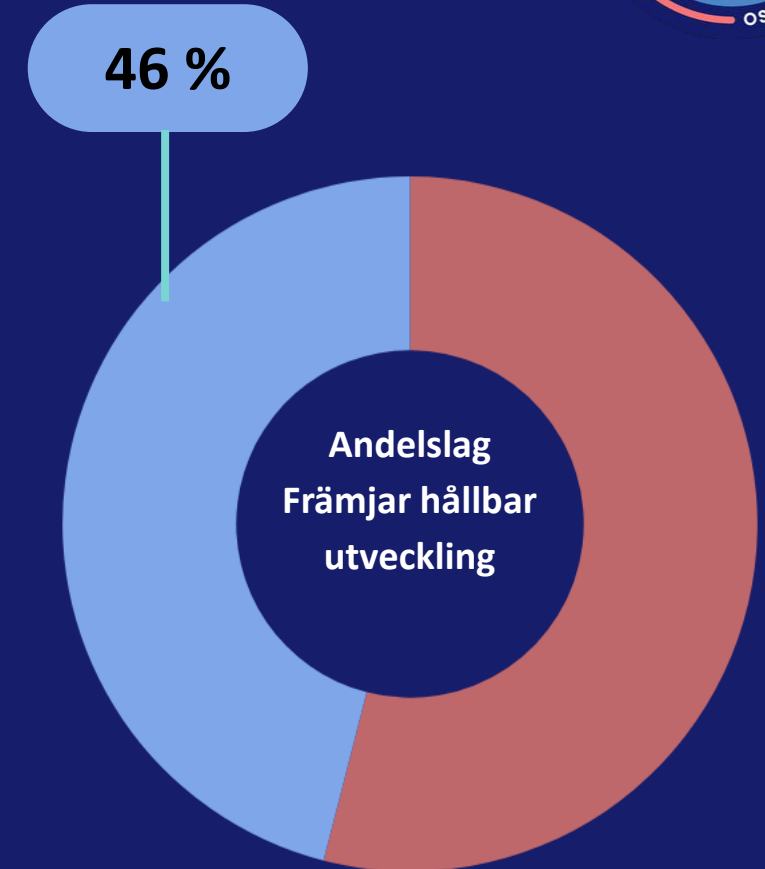
79 % av finländare ser att andelslag främjar inhemskt ägarskap.

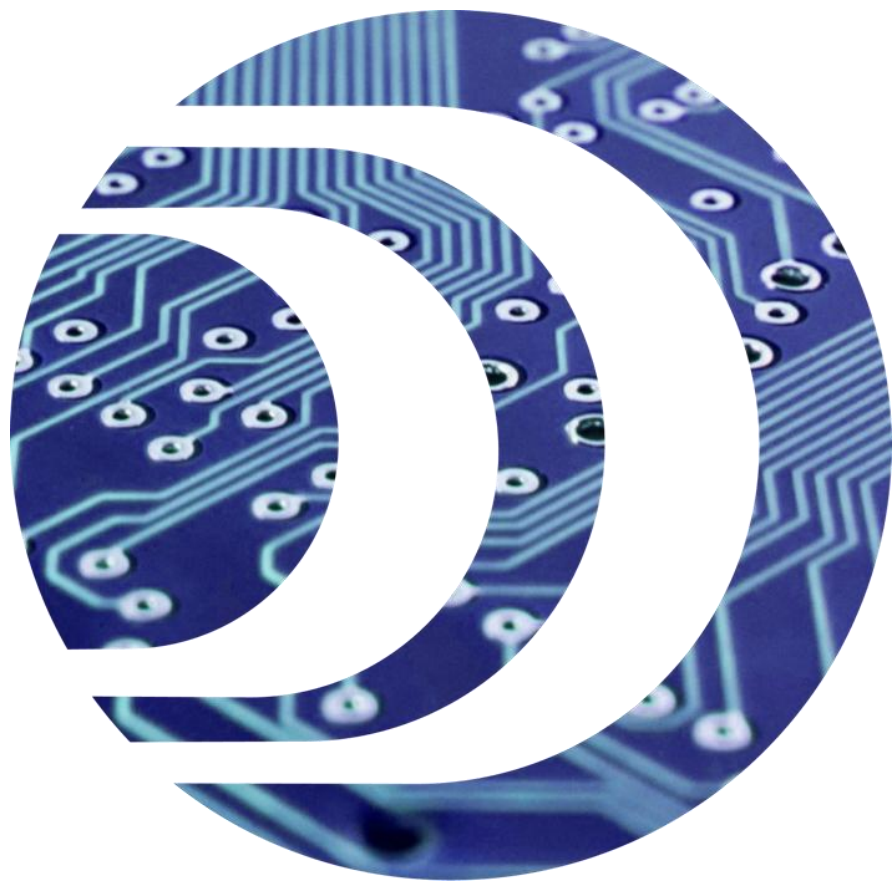

Andelslag är framtidens företagsform

Andelslag kan vara en lösning på utmaningarna för hållbar utveckling, anser 46 % av respondenterna.

38 % av finländarna tror att andelslagens betydelse kommer att öka i framtiden.

Andelslagets värdegrund och identitet

Skillnader mellan andelslag och aktiebolag

Egenskap

Andelslag (Ab)

Aktiebolag (Anl)

Syfte

Att främja medlemmarnas ekonomi eller hushållning genom att tillhandahålla tjänster eller produkter.

Att generera vinst till aktieägarna (om inget annat anges i bolagsordningen).

Beslutsfattande

Varje medlem har oftast en röst (principen om "en person, en röst").

Rösträtten är bunden till antalet aktier. Fler aktier innebär mer makt.

Kapital

Kapitalet är rörligt. Medlemmar kan gå med eller ur, vilket förändrar andelskapitalet.

Aktiekapitalet är i regel fast. Förändringar kräver specifika beslut om emissioner.

Ägande

Ägs av sina medlemmar.

Ägs av aktieägare.

Gemensamt mellan andelslag och aktiebolag

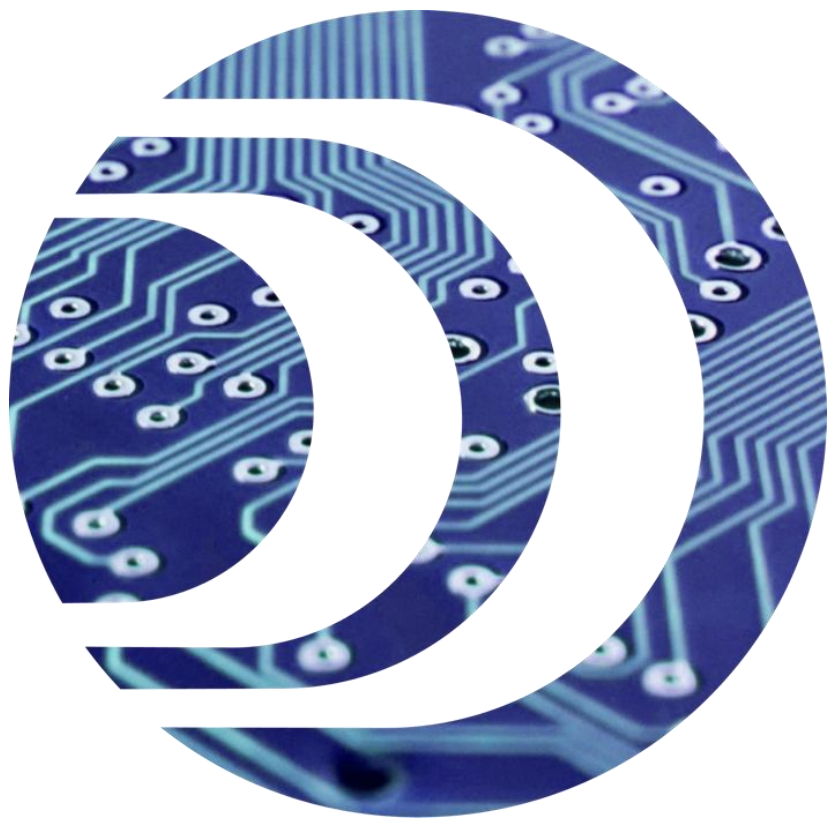
Egenskap

Syfte	Självständiga juridiska personer	Kan äga egendom, ingå avtal och vara part i rättsliga tvister separat från sina ägare eller medlemmar
Ägaransvar	Begränsat endast till det kapital man har satsat i företaget	Aktieägarna eller medlemmarna ansvarar i regel inte personligen för företagets skulder eller förpliktelser
Styrelse & ledning	Båda måste ha en styrelse som ansvarar för förvaltningen och att verksamheten organiseras på ett ändamålsenligt sätt	Båda kan också välja att utse en verkställande direktör (VD).

Bra grund för hållbarhet

- Grundidé: rimlighet. Överskottet används för det gemensamma goda
- Långt perspektiv där målet är att skapa hållbar nytta.
- Ägarskapet lokalt och inhemskt. Regionalt ansvarstagande.
- Människan i centrum. De är ägare, beslutsfattare och förmånstagare.

Diskussion kring kooperationen

Faktum är att ...

64 %

av finländarna
känner Kooperation
dåligt eller inte alls.

41 %

av unga människor
(18-30 år) känner
igen andelslaget
som ett företag.

Kooperationen vilse? Har andelslag tappat sin mission?

TALOUSAAMU: Katso suora lähetys klo 9.30
Etlan Aki Kangasharju perkaa hallituksen aikaansaamia

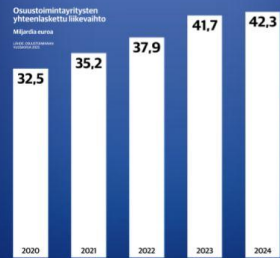
Kauppalehti

Maanantai 20.10.2025

No 199

Osuuskunnat porskuttavat taantumassa

Osuuskunnat väentävät huipputulosta, mutta niiden johtaminen herättää silti kritiikkiä. s. 4-5

A 6-7
KI:n tiedot: Keva haluaa HYY:n kiinteistöjä
Kiinteistöriisi vie opiskelijat käytännössä pakkomyyntiin.

A 8
USA:n pankkien löyhä lainailu nousi huoleksi

B 12-14
"Meillä on läsnäolo siellä, minne asiakas siirtyy"

Konecranes haakee lisää kasvua huollosta - data tulee avuksi.

C 16-17
Lääkekehittäjän osakkeesta tuli pelipaperi
Heraniksen lääkeohje selvytti ensimmäisen vaiheen kunnialla.

OMXH -0,99%

”Andelslagen går framåt i lågkonjunkturen - gör toppresultat, men deras ledning väcker ändå kritik”

Anu Puusa & Reijo Karhinen

OSUUS-TOIMINTA EKSYKSISSÄ?

Ovatko osuuskunnat kadottaneet perustehtävänsä

VASTAPAINO

Kooperationens framtid – exempel på nya andelslag

Omsorg: Kototuote

Österbottniskt hemvårdsandelsslag
som ägs av personalen

Grundat 1996

12 medlemmar, 30 anställda

Finlands nöjdaste hemvårdskunder
(THLs enkät 2022 (n=42 000))

Omsättning ca. 1 miljon €.

Lilith: den kreativa branschen

Borgåföretag, grundat 1997

Flera branscher representerade inom andelslaget, bl.a.

Grafisk design

Fotografering

Media (freelancers)

Scenkonst & musik

480 medlemmar

Omsättning 3,4 milj. €

lilith

Upphandlingar: *KOKO Tapahtuma*

Verktyg för att delta i upphandlingar för stora evenemang

Grundat 2018

En sammanslutning av 9 samarbetspartner

9 företag, bl.a. Securitas, L&T, Niemi Palvelut, Magnum Live

Omsättning 216 000 euro år 2024 (tillväxt 14 %)

The logo for KOKO TAPAHTUMA is displayed within a white, downward-pointing arrow shape with a thin grey border. The text "KOKO" is in a large, purple, serif font, and "TAPAHTUMA" is in a smaller, purple, serif font directly below it.

KOKO
TAPAHTUMA

HUMANS ^{AND} CREATURES

22 företag som medlemmar, deras omsättning totalt 28,5 Me

270+ människor involverade

Grundat år 2025 i Helsingfors

”Vi vill utmana konsultbranschens etablerade, styva verksamhetssätt och strävar efter att lyfta servicesektorn ur produktivitetssvackan.”

Branscher bl.a. digital konsultering & lösningar, försäljning, marknadsföring, kundupplevelse, affärsledningens stöd

Biffen: alla medlemmar i nätverket är fullvärdiga medlemmar och ägare i andelslaget, inte underleverantörer